

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

02 נובמבר 2020

לפני:

כב' השופטת חופית גרשון-יזרעאלי
נ.צ. - גב' שוש גולנד (מעסיקים)

התובע

מרדכי פישר
ע"י ב"כ עו"ד בן אוסטפלד

-

הנתבעת

מאפיית הצבי מ-1935 בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד גיא קונפורטי

פסק דין

לפנינו תביעה לתשלום זכויותיו הנטענות של התובע בגין תקופת עבודתו בנתבעת, המנהלת מפעל לייצור דברי מאפה וחנויות לממכר מוצרי מאפה, מזון ושתייה. עיקר המחלוקת בתיק נוגעת לתחולת ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה בענף האפייה על העסקת התובע.

רקע עובדתי

1. הנתבעת מנהלת מפעל לייצור דברי מאפה. בנוסף, בבעלותה כ- 12 חנויות, בהן היא מוכרת את המוצרים העיקריים הבאים:
  - א. מוצרי מאפה שמיוצרים על ידה במפעל.
  - ב. מוצרי מאפה שהנתבעת רוכשת מספקים שונים.
  - ג. שתייה קלה וחמה.
  - ד. סלטים וכריכים המוכנים במקום, בחנויות הנתבעת.
2. חלק ממוצרי המאפה מתקבלים בחנויות הנתבעת כשהם מוכנים אך לא אפויים, ונאפים בחנויות (עמוד 10 שורות 9-10).
3. התובע עבד בנתבעת מיום 15.5.11, כעובד ייצור במפעל וכמוכר בחנויות. תחילה הועסק כמסדר סחורה, ומיום 1.1.13 עבד במפעל.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1
2 .4 בתקופת העבודה האחרונה שולם לתובע שכר שעתי. שכרו בשנת העבודה האחרונה
3 עמד על סך 31 ש"ח לשעה.
- 4
5 .5 ביום 20.11.17 פנה התובע לנתבעת במכתב, והלין שהנתבעת לא משלמת את זכויותיו
6 כדין. התובע הודיע כי אם לא יוסדר התשלום תוך 14 יום הוא יתפטר מהעבודה בדין
7 מפוטר, בזו הלשון:
- 8 **"לכבוד:**
9 **מאפיית הצבי מ 1935 בע"מ**
10
11 **אני עובד אצלכם במאפיה מחודש מאי 2011 ותמיד השקעתי את הכל בעבודה**
12 **ואפילו נבחרתי לעובד מצטיין.**
13
14 **לאחרונה פניתי לגורם מקצועי והתברר לי כי אתם לא משלמים לי את הזכויות**
15 **המגיעות לי כחוק.**
16
17 **העניין הוא שאתם לא משלמים לי שעות נוספות כמו שצריך בחוק. לדוגמה,**
18 **הסבירו לי שבימי חמישי שאני עובד גם יום וגם לילה, זה צריך להיחשב כיום**
19 **אחד כי אין לי 8 שעות הפסקה בין המשמרות.**
20
21 **אני רוצה לציין שכבר דיברתי עם רוני המנהל שלי והסברתי לו שאני צריך**
22 **לקבל שעות 150% בימי חמישי שאני עובד בלילות.**
23
24 **לפי החישובים שעשיתי, אחרי 6 שנים של עבודה אתם חייבים לי סכום נכבד**
25 **ביותר עבור שעות נוספות.**
26
27 **דבר נוסף שאמרו בייעוץ שקיבלתי זה שאתם לא משלמים לי דמי הבראה כמו**
28 **שכתוב בצו ההרחבה בענף האפייה.**
29
30 **יש עוד הרבה זכויות אחרות שאתם לא משלמים כפי שקבוע בחוק.**
31
32 **אם לא תסדירו את התשלום של כל הזכויות שחסרות לי תוך 14 ימים מהיום,**
33 **אני מתפטר מהעבודה בדין מפוטר.**
34
35 **אני נותן הודעה מוקדמת של חודש מהיום" (ראו נספח ת/7).**
36
37 .6 הנתבעת לא תיקנה את הליקויים, לשיטת התובע, והעסקת התובע הסתיימה.
38 התובע עבד בפועל עד ליום 19.12.17, כעולה מדוח הנוכחות לחודש דצמבר 2017 (נספח
39 ת/ 6 לתצהיר התובע). מטופס 161 שנמסר לתובע עולה כי מועד סיום העסקה הוא ביום
40 31.12.17 (ת/8 לתצהיר התובע).
41

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

תמצית טענות הצדדים וההליך המשפטי

- 1
- 2 לשיטת התובע, תחילה הועסק כמסדר סחורה ומיום 1.1.13 עבד במפעל ונדרש לגלגל
- 3 בצק של קרואסונים שהוכן במפעל. התובע מחלק את העסקתו לשתי תקופות העסקה,
- 4 בהתאם לתפקידים השונים, וטוען כי בתקופה הראשונה עבד בשעות היום, בימים א'-
- 5 ד' בשעות 5:30-17:00, ביום ה' בשעות 07:00-24:00 וביום ו' בשעות 07:00-15:00.
- 6 בתקופה השנייה עבד בימים א'- ה' בשעות 6:30-17:00 וביום ו' (לפנות בוקר) מהשעה
- 7 24:00 ועד לשעה 07:00.
- 8 לשיטת הנתבעת התובע החל לעבוד כמוכר בחנויות הנתבעת. ממועד תחילת העסקתו
- 9 ועד ליום 31.12.12 עבד בסופי שבוע בלבד. משנת 2013 עבד במשרה מלאה בימים א'-
- 10 ד' משעה 07:00 ועד לשעה 16:00, ביום ה' משעה 07:00 ועד לשעה 23:00 וביום ו'
- 11 משעה 07:00 ועד לשעה 16:00. בעת תחילת העסקתו הוא קיבל שכר חודשי גלובאלי.
- 12 בהמשך שולם לו שכר שעותי ושכרו האחרון של התובע עמד על סך 31 ₪ לשעה, ושכרו
- 13 היומי על סך 248 ש"ח.
- 14
- 15 8. לטענת התובע, על העסקתו בנתבעת חל צו ההרחבה בענף האפייה מיום 18.2.1971
- 16 (להלן: צו ההרחבה בענף האפייה); ויש לראותו כמי שהתפטר בדין מפוטר, שכן
- 17 הנתבעת לא נענתה לבקשתו לתיקון הליקויים בשכרו, הנובעים מכך שזכויותיו לא
- 18 שולמו בהתאם לצו ההרחבה בענף האפייה.
- 19
- 20 9. עיקר עיסוקה של הנתבעת הוא ייצור מוצרי מאפה. הנתבעת היא אחת מהמאפיות
- 21 הוותיקות במדינה וכשמה כן היא "מאפיית הצבי מ-1935". הנתבעת מייצרת 288
- 22 מוצרי מאפה ומפעילה סניפים לממכר המוצרים שנאפים על ידה. בתקופת עבודתו של
- 23 התובע, דברי המאפה שיוצרו על ידי הנתבעת היו המוצרים העיקריים שנמכרו בחנויות
- 24 הנתבעת. הנתבעת אף מכרה את דברי המאפה לגורמים נוספים ואלו לא נמכרו רק
- 25 בחנויותיה. לתמיכה בטענותיו, התובע הפנה לאתר האינטרנט של הנתבעת בו מפורטים
- 26 סוגי המאפים שמוכרת הנתבעת (נספחים ת/3- ת/4 לתצהיר התובע). בסיכומיו, הפנה
- 27 גם לעמוד הפייסבוק של הנתבעת (סיכומי התובע, חלק א "פתח דבר").
- 28
- 29 10. מכוח צו ההרחבה בענף האפייה קמה לתובע זכאות לזכויות הבאות:
- 30 א. **פיצוי פיטורים בסך 18,503 ₪** - יש לראות בתובע כמי שהתפטר בדין מפוטר,
- 31 והוא זכאי לפיצויים.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 **ב. דמי חגים בסך 18,620-** בהתאם לסעיף 14 לצו ההרחבה בענף האפייה
2 ולתקופת העסקה של התובע, הוא היה זכאי לתשלום בגין 110 ימי חג. בפועל
3 שולמו לו 40 ימי חג והוא זכאי לתשלום ההפרש.
- 4 **ג. דמי הבראה בסך 2,276 ₪-** בהתאם לסעיף 13 לצו ההרחבה בענף האפייה
5 התובע זכאי ל- 9 ימי הבראה בשנה, ועבור תקופת עבודתו לסך 18,923 ₪.
6 תחילה טען התובע כי בפועל שולם לו סך 13,674 ₪ ולכן הוא זכאי להשלמה
7 בסך 5,249 ₪. בתצהירו טען כי בפועל שולם לו סך 15,934 ₪ ולכן הוא זכאי
8 להשלמה בסך 2,989 ₪. בסיכומיו, התובע הפחית את התביעה לסך 2,276 ₪
9 (השוו: סעיף 79 לסיכומים למול סעיף 40 לתצהיר וסעיפים 27-28 לכתב
10 התביעה).
- 11 **ד. פיצוי חלף הפרשות לפנסיה בסך 4,000 ₪-** בהתאם לצו ההרחבה בענף
12 התעשייה היה על הנתבעת להפריש לתובע הפרשות לפנסיה ממועד תחילת
13 העסקתו ולא בחלוף חצי שנה ומשכך הוא זכאי לתשלום נוסף כאמור.
14 בסיכומיו העמיד התובע את הסכום הנתבע בגין רכיב זה על סכום גבוה יותר,
15 4,143 ₪ (סעיף 86 לסיכומי התובע), אולם הוא מוגבל לסכום שננקב בכתב
16 התביעה.
- 17 **ה. גמול עבודה בשעות נוספות בסך 18,000 ₪-** הנתבעת לא שילמה לתובע גמול
18 עבודה בשעות נוספות כלל, או ששילמה בחסר רב וזאת בניגוד לצו ההרחבה
19 בענף האפייה ולחוק שעות עבודה ומנוחה תשי"א- 1951 (להלן: "חוק שעות
20 עבודה ומנוחה"), כך:
21 • בהתאם לצו ההרחבה בענף האפייה, היה על הנתבעת לשלם לתובע 50%
22 תוספת בגין שעות העבודה בלילה (בין השעות 22:00 - 6:00).
23 • בהתאם לצו ההרחבה בענף האפייה, יום עבודה הוא בן 8 שעות וכל
24 שעה מעבר לכך היא שעה נוספת.
25 • בהתאם לסעיף 21 לחוק שעות עבודה ומנוחה, בין יום עבודה אחד
26 למשנהו תבוא הפסקה של 8 שעות. לתובע לא תמיד הייתה הפסקה של
27 8 שעות ולכן מדובר ביום עבודה אחד רצוף ויש לשלם בגינו גמול עבודה
28 בשעות נוספות.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 התובע לא הגיש תחשיב מדויק בדבר השעות הנוספות להן הוא זכאי,
2 לטענתו, אלא ערך תחשיב מדגמי לחודשים ינואר מרץ ומאי 2017 (נספח
3 ז לכתב התביעה) והסכום הנתבע הוא סכום מוערך.
4 בסיכומיו, טען התובע לראשונה כי גם בהתאם לסעיף 15 להסכם
5 העבודה יום עבודתו הוא בן 8 שעות וזאת מאחר וההפסקה נכללה
6 בחישוב שכרו היומי והוא אף הפחית את הסכום הנתבע בגין שעות
7 נוספות לסך 18,000 ₪, תחת הסכום 88,007 ₪ שנקב בכתב התביעה
8 והתצהיר (ראו: סעיפים 89, 92 לסיכומי התובע וסעיף 45 לכתב התביעה
9 וסעיף 48 לתצהיר התובע).
- 10
11 **ו. פיצוי בגין ליקויים בתלושי השכר בסך 8,000 ₪** - תלושי השכר שהופקו
12 לתובע היו קלוקלים. בין היתר קיים חוסר התאמה בין השעות הנוספות
13 הרשומות בתלושי השכר של התובע לאלו הרשומות בדוחות הנוכחות. בגין
14 כל אחד מ- 80 תלושי השכר מבקש התובע פיצוי בסך 150 ₪.
- 15
16 **ז. פיצוי בגין אי הודעה לעובד בסך 10,000 ₪** - התובע טען תחילה כי לא נמסרה
17 לו הודעה לעובד בדבר תנאי העסקתו ואילו בתצהירו טען כי נמסרה לו הודעה
18 לעובד רק בחודש ינואר 2015, 4 שנים ממועד תחילת העסקתו (השוו: סעיף
19 50 לכתב התביעה למול סעיפים 53-55 לתצהיר התובע). בסיכומיו הוסיף
20 לטעון כי תוכנו של ההסכם נועד להטעות את התובע שכן אינו מפרט את תנאי
21 העסקה בהתאם לצו ההרחבה בענף האפייה.
- 22
23 **11. הנתבעת טוענת כי לא חל עליה, ועל העסקת התובע, צו ההרחבה בענף האפייה.**
24 הנתבעת אינה חברה בארגון המאפיות בישראל או בארגון מעסיקים אחר. עיקר
25 עיסוקה של הנתבעת הוא ממכר מזון ושתייה, ביניהם גם מוצרי מאפה. אף לא חל צו
26 ההרחבה בענף התעשייה אלא הצווים הכלליים במשק.
- 27
28 **12. הנתבעת מפעילה 12 חנויות לממכר מוצרי מזון ומאפה בבני ברק ורמת גן.** החנויות
29 דומות לחנויות הנוחות של חברות הדלק, ונמכרים בהם מוצרים רבים לרבות סלטים,
30 שתייה קלה, שתייה חמה, פופקורן, דברי מאפה וכריכים המוכנים במקום. רוב דברי
31 המאפה שנמכרים בחנויות נרכשים מספקים חיצוניים שאינם קשורים לנתבעת
32 ונמכרים ללקוחות ללא שנדרשת כל פעולה כלשהי מצד הנתבעת. קיימים גם מוצרים

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 שנקנים מספקים ומועברים לחנויות לצורך חימום ומכירה. עיקר עיסוקה של הנתבעת
2 היא מכירת מוצרים שנרכשים מספקים כגון- בורקסים ומוצרי שמרים, לחם מחמצת,
3 עוגיות, עוגות בוקר, פסי גבינה, שתייה.
4
5 13. הנתבעת מייצרת בעצמה כ- 5 סוגים של מאפים לצורך מכירה בחנויות, אולם אין בכך
6 כדי להפוך אותה למאפייה שכן היא גם מייצרת גם דברי מזון שאינם מאפים כגון
7 סלטים.
8
9 14. באשר לאתר האינטרנט של הנתבעת אליו מפנה התובע, חלק גדול של המוצרים
10 המתוארים באתר אינם מיוצרים על ידי הנתבעת, אלא על ידי ספקים שונים. באתר
11 מפורטים גם מוצרי מזון רבים שהנתבעת מייצרת שאינם מאפים, סלטים, מעדנים
12 וקיגלים. מעבר לכך, האתר אינו מעודכן ולא עודכן שנים רבות.
13
14 15. התובע התפטר מעבודתו ואין לראותו כמי שהתפטר בדין מפוטר. הנתבעת לא פגעה
15 בזכויותיו של התובע מאחר שצו ההרחבה בענף האפייה לא חל על הצדדים. במכתבו
16 של התובע מיום 20.11.17 הוא לא פירט את הליקויים בשכרו ולא דרש פיצוי כספי
17 אלא רק איים שאם לא ישולמו לו זכויותיו הוא יתפטר בדין מפוטר. התובע זנח את
18 עבודתו ללא כל סיבה מוצדקת ואינו זכאי להשלמת פיצויים מעבר לסכום שהיה צבור
19 לטובתו בקרן הפנסיה שעל שמו.
20 התובע נבחר להיות עובד מצטיין ביולי 2015 וקיבל בונוס בשל כך. יחד עם זאת, חדשות
21 לבקרים היה מאיים בהתפטרות לצורך בחינת שוויו בשוק העבודה. הנתבעת הפנתה
22 למכתבים שכתב התובע בעבר (נספחים ג-ד לתצהיר הנתבעת).
23
24 16. הנתבעת מסרה לתובע טופס הודעה על תנאי העסקה אולם התובע סירב לחתום עליו.
25 יחד עם זאת התובע מעולם לא הלן בנוגע לשכרו ואין מחלוקת בנוגע לתנאי העסקתו.
26 הנתבעת צירפה לתצהיר מטעמה הודעה בדבר פירוט תנאי עבודה משנת 2015 (נספח ב
27 לתצהיר הנתבעת).
28
29 17. הנתבעת שילמה לתובע את כל זכויותיו כדין ואינו זכאי לתשלום נוסף:
30 א. התובע קיבל תשלום בגין 40 ימי חג על פי זכאותו בסך 8,999 ₪.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 ב. התובע קיבל תשלום כולל בסך 15,934 ₪ בגין **דמי הבראה**. למעשה שולם
2 לתובע סך של 1,715 ₪ ביתר, שכן לאור אחוז משרתו היה זכאי לקבל דמי
3 הבראה בסך 14,219 ₪.
- 4 ג. התובע קיבל תשלום מלא בגין עבודה בשעות נוספות. התובע אינו זכאי
5 לתשלום בגין שעות נוספות כאשר לא הייתה הפסקה של 8 שעות בין יום עבודה
6 למשנהו, והתביעה מנוגדת להלכה הפסוקה. התובע אינו זכאי לתשלום נוסף
7 מכוח צו ההרחבה בענף האפייה שאינו חל עליו.
- 8 ד. לתובע נמסרו **תלושי שכר** תקינים.
- 9 ה. משלא חל על הנתבעת צו ההרחבה בענף התעשייה, התובע לא זכאי **להפרשות**
10 **פנסיוניות** בהתאם לצו זה. הנתבעת הפרישה לתובע הפרשות לפנסיה בהתאם
11 להסדר הפנסיוני הכללי במשק. הנתבעת הפרישה לתובע לקרן הפנסיה סך
12 17,668 ₪ ובגין רכיב הפיצויים סך 19,792 ₪ אשר שוחררו לטובתו.
- 13 ו. משלא חל על התובע צו ההרחבה בענף האפייה, הוא התפטר בנסיבות שאינן
14 מזכות אותו בפיצויי פיטורים.
- 15
- 16 18. במסגרת שלב ההוכחות בתיק העיד התובע לתמיכה בתביעתו. מטעם הנתבעת העיד
17 מר צבי כהן, בעל המניות ומנהל בנתבעת. הצדדים סיכמו הצדדים טענותיהם בכתב
18 לאחר תום ישיבת ההוכחות.
- 19
- 20 19. במסגרת ניהול ההליך הוגשו כראיות, בין היתר, המסמכים הבאים: דפים מאתר
21 האינטרנט של הנתבעת הכוללים תמונות של המוצרים שנמכרים על ידה, דברי מאפה,
22 לחמים וסלטים; הודעה לעובד על תנאי עבודה משנת 2015 וטפסי שינוי תנאי עבודה;
23 תלושי שכר לכל תקופת העסקת התובע; דוחות נוכחות; מכתב התראה שכתב התובע
24 לנתבעת מיום 20.11.17 לפיו ככל שלא ישולמו לו זכויותיו הוא יתפטר בדין מפוטר;
25 מכתבים נוספים שכתב התובע לנתבעת בדבר בקשתו ליציאה לחל"ת ובקשתו לשוב
26 לעבודה; טופס 161.
- 27
- 28 **דיון והכרעה**
- 29 20. השאלה המרכזית העומדת להכרעה היא תחולת צו ההרחבה בענף האפייה על יחסי
30 העבודה בין הצדדים.
- 31

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 נטל ההוכחה לעניין תחולת צווי ההרחבה על יחסי הצדדים רובץ על כתפיו של העובד,
2 הטוען לתחולה.
- 3 ראו: דב"ע (ארצי) תשנ"ז/1-7 אליקים הדי- אורינט קולור תעשיות צילום בע"מ (1986)
4 (14.3.91).
- 5
- 6 22. המבחן המכריע בשאלת תחולת צו ההרחבה הוא עיקר עיסוקה של החברה והפעילות
7 העיקרית במפעלו של המעסיק. כאשר קיים ספק אמיתי, יש לבחון את מכלול העניין
8 ולפסוק על פיו. ראו: ע"ע (ארצי) 18/99 יפה אפרימי - לילה עבד, (9.7.00) (להלן: "עניין
9 אפרימי"), שם נפסק כך:
- 10 "שאלת תחולתו של צו הרחבה, היא שאלה שבעובדה המשולבת בקביעה
11 משפטית לגבי סיווג עסקו של המעביד" (דב"ע נג/3-125 אלכס שרר - רהיטי
12 דימור בע"מ, פד"ע כז 158, 160 מול האות ג'), ולעניין זה ניתן גם להזדקק
13 לסיווג האחיד של משלחי יד, שנקבע על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
14 (ר' דב"ע לו/5-6 הנ"ל; דב"ע נו/272-3 עוף טנא תעשיות (1991) בע"מ - מואסי
15 מוחמד עבד אלעזיז (לא פורסם))
- 16 כמו כן, כאשר קיים ספק אמיתי בעניין תחולתו של צו הרחבה, יש לבחון את
17 מכלול העניין ולתת משקל גם לפעילות העיקרית במפעלו של המעביד (ר' דב"ע
18 נב/4-6 קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבנין ועבודות ציבוריות - חברת תריסי
19 חן בע"מ, פד"ע כה 141,137 מול האות ז'; דב"ע נג/3-125 הנ"ל, בע"מ 161
20 מול האות ה')."
- 21
- 22 ראו גם: דב"ע (ארצי) נג/3-125 אלכס שרר – רהיטי דימור בע"מ, פד"ע כז 158, (1993).
- 23
- 24 23. בהתאם לפסיקה, לצורך הקביעה אם צו ההרחבה חל על הצדדים ניתן להיעזר בספר
25 הסיווג האחיד של משלחי יד וענפי הכלכלה שמפורסמים על ידי הלשכה המרכזית
26 לסטטיסטיקה.
- 27 ראו: ע"ע (ארצי) 1031-08-15 אר.אס.אל. אלקטרוניקה- התאחדות התעשיינים
28 בישראל (27.4.20).
- 29
- 30 24. לענייננו, סעיף 1 לצו ההרחבה בענף האפייה קובע כי הצו יחול על: "כל העובדים
31 והמעבידים במאפיות בישראל למעט עובדים שתנאי עבודתם הוסדרו בהסכמים
32 קיבוציים".
- 33 בצו ההרחבה ובהסכם הקיבוצי אין הגדרה למונח "מאפיה". עם זאת, בהסכם הקיבוצי
34 קיימת הגדרה של המונח מפעל להלן: "מפעל" – כל מפעל בענף האפייה המשתייך

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

1 להתאחדות הסוחרים והמעמד הבינוני שמעסיק עובדים שכירים לשם ייצור/ ואו
2 שרות ואשר הסכם זה חל עליו".

3
4 25. בהתאם לסיווג האחיד של ענפי הכלכלה 2011 (פורסם ביום 7.11.12), תעשיית "ייצור
5 דברי מאפה" אינה כוללת חימום דברי מאפה לצורך מכירתם המידית או מכירה
6 קמעונית של דברי מאפה, ללא שלבי הכנת הבצק ואפייתו של לחם, עוגות ודברי מאפה.
7 לעומת זאת, היא כן כוללת ייצור של דברי מאפה כגון לחמים, חלות, לחמניות, עוגות
8 וכו'. ראו:

9 "107 ייצור מוצרי מזון אחרים
10 ענף משנה זה כולל ייצור מגוון מוצרי מזון שלא נכללו בענפי המשנה הקודמים,
11 כולל: דברי מאפה..."
12 ...

13
14 1071 ייצור דברי מאפה
15 תת-ענף זה כולל ייצור דברי מאפה טריים, מוקפאים ויבשים.
16 כולל:
17 -ייצור לחמים (אחיד, לבן, פרוס וארוז), חלות, לחמניות, בגטים, פיתות
18 -ייצור מאפים, עוגות, פשטידות, פשטידות פאי, בקלווה, כנפה וכד'
19 -ייצור צנימים, ביסקוויטים ומאפים יבשים אחרים (כגון פריכות אורז)
20 -ייצור עוגות ומאפים משומרים
21 -ייצור חטיפים מתוקים ומלוחים (עוגיות, גביעי גלידה, קרקרים, בייגלה וכד')
22 -ייצור טורטיות
23 -ייצור דברי מאפה מוקפאים כגון: חמיטות (פנקייקס, אפיפות (ופלים)
24 ולחמניות

25
26 אינו כולל:
27 -ייצור מוצרי מזון עמילניים (פסטות למיניהן) (ראה 1074)
28 -ייצור חטיפי תפוח אדמה (ראה 1030)
29 -חימום דברי מאפה לצריכה מידית במסעדות ובבתי קפה (ראה ענף ראשי 56)
30 -מכירה קמעונית (ללא שלבי הכנת הבצק ואפייתו של לחם, עוגות ודברי מאפה
31 (ראה 4727)

32 ...
33 "4727 מכירה קמעונית בחנויות המתמחות בדברי מאפה
34 כולל:
35 - מכירה קמעונית (ללא שלבי הכנת הבצק ואפייתו) של לחם ודברי מאפה מכל
36 הסוגים;
37 -קונדיטוריות העוסקות בעיקר במכירת עוגות ודברי מאפה המיועדים לאכילה
38 מחוץ למקום המכירה
39 אינו כולל:
40 - ייצור דברי מאפה במקום המכירה (הכנה ואפייה במאפיות) (ראה 1071)
41 - חימום דברי מאפה לצריכה מידית במסעדות ובבתי קפה (ראה ענף ראשי
42 ".56

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1
2 26. ממכלול הראיות בתיק, התרשמנו כי עיסוקה של הנתבעת היה מעורב. הנתבעת עסקה
3 הן בייצור דברי מאפה, כגון חלות, לחמניות ובורקסים, עיסוק הנכנס לגדר אפייה, והן
4 במכירת מוצרי מאפה שרכשה מוכנים מספקים. כן עסקה במכירת מוצרי מזון כגון
5 סלטים, כריכים ושתייה שאינם מאפים.
- 6
7 27. מעדות התובע עלה כי עבד שנה וחצי בחנויות הנתבעת, כמסדר סחורה, ומינואר 2013
8 עבד בייצור (עמוד 6 שורה 32- עמוד 7 שורה 12). כן הצהיר כי עיקר עיסוקה של הנתבעת
9 הוא בייצור מוצרי מאפה שהיו המוצרים העיקריים הנמכרים בחנויותיה, והוא אף עבד
10 חלק מהזמן במפעל של הנתבעת כמגלגל בצק לקרואסונים, וכלשונו:
11 **"...כאמור עיקר עיסוקה של הנתבעת הוא בייצור של 288 דברי מאפה שונים,**
12 **לרבות: חלות, לחמניות, לחמים מסוגים שונים, בורקסים, קוראסונים, עוגות**
13 **שמרים, עוגות קצפת וכל סוגי המאפים העולים על הדעת.**
14 **אומנם הנתבעת הפעילה מס' חנויות בעיר בני ברק, אך בתקופת העסקתי,**
15 **חנויות אלו מכרו בבלעדיות את דברי המאפה המיוצרים במפעל. לפי מיטב**
16 **ידיעתי, דברי המאפה היוו את עיקר המוצרים הנמכרים בחנות. מעבר לכך,**
17 **מידעה אישית הנתבעת מכרה את דברי המאפה שלה לגורמים נוספים ולא רק**
18 **במסגרת החנויות שבבעלותה.**
19 **...מיום תחילת העסקתי ועד ליום 01/01/2013 עבדתי כמסדר סחורה בחנות**
20 **הנתבעת ברח' ויזניץ. בכל התקופה שלאחר מכן, הועסקתי במפעל, היינו**
21 **במאפייה עצמה. אדגיש כי, במסגרת עבודתי, נדרשתי לגלגל בצק של**
22 **קוראסונים, כאשר הבצק במפעל עצמו" (סעיפים 25- 26 לתצהיר התובע).**
- 23
24 28. בעדותו לפנינו העיד התובע, כי הנתבעת לא רכשה את כל מוצרי המאפה מספקים
25 חיזוניים והדבר ידוע לו היות ועבד בייצור מוצרי המאפה:
26 **"ש. אתה קראת את התצהיר של צבי?**
27 **ת. כן.**
28 **ש. ומה אתה חושב עליו?**
29 **ת. יש בו הרבה דברים לא נכונים.**
30 **ש. מה לא נכון?**
31 **ת. שהוא קונה הכל מספקים חיזוניים. אני עמדתי וייצרתי בידיים שלי.**
32 **ש. אתה יכול להראות לי איפה הוא אומר שהוא קונה הכל מספקים**
33 **חיזוניים?**
34 **ת. מפנה לסעיף 4 לתצהירו. מצטט. גם סעיף 5 לא נכון. אני מצטט מסעיף**
35 **4.**
36 **ש. אמרת בהתחלה שזה לא נכון שהוא אמר שכל המוצרים נרכשים על ידי**
37 **ספקים. ואם עכשיו את רואה שזה רוב, אז מה נכון?**
38 **ת. זה גם לא רוב.**
39 **ש. איך אתה יודע?**
40 **ת. כי אני הייתי עובד בייצור" (עמוד 6 שורות 17- 29).**

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

29. מר צבי כהן פירט בתצהירו, כי חלק מן המוצרים מיוצרים ונאפים על ידי הנתבעת. (סעיף 5 לתצהיר מר כהן). לצד זאת העיד, כי בבעלות הנתבעת מפעל אחד ובו מיוצרים רק כ- 5 סוגים של דברי מאפה, ולא 288 סוגי מאפה, כפי שטוען התובע:
- ש. האתר שלכם מפרט 288 סוגים של מאפה. אני עברתי עם התובע מוצר מוצר, מה יוצר בתקופתו והגענו ל-264 מוצרים שנוצרו במפעל עצמו. חלקם הגדול על ידי התובע עצמו, לרבות הליך הייצור עצמו. הפריטים היחידים שהוא יכל לציין שהם לא נאפו ולא הוכנו או ייצרו במפעל הם 24 מוצרים. אתה מאשר את הדבר הזה?
- ת. לא מאשר. האתר נבנה לפני 10 שנים, מאז לא נגענו באתר הזה. האתר נבנה כדי להראות מה זה מאפיית הצבי. אנחנו עובדים על חמישה מוצרים בסיסיים. כל שאר המוצרים נקנה בשנים האחרונות, שזה כל העוגות בכלל. זה כל הנושא של היבשים. אנחנו מייצרים בסה"כ 5 מוצרי מאפה נכון להיום" (עמוד 9 שורות 1-8).
- כן העיד, כי דברי המאפה שמיוצרים במפעל הם "מוצרים בסיסיים"- לחמניות מתוקות, חלות מתוקות, סוג לחמנייה, ובורקס. ואף אישר שהתובע עסק באפיית המוצרים האמורים:
- ש. אני יודע שהמוצרים הבסיסיים הנמכרים ביותר של הנתבעת, הם קרואסונים, רוג'לך, בורקסים תפוחי אדמה?
- ת. חמשת המוצרים הבסיסיים הם לחמניות מתוקות, חלות מתוקות, סוג לחמנייה, ובורקס.
- ש. המוצרים האלה בתקופה של התובע, יוצרו על ידי הנתבעת?
- ת. אני לא זוכר בדיוק באיזה זמן בדיוק. בחלק מהזמן ברור שלא ייצרנו את זה. הכול נאפה במפעל גם היום. יש דברים שנקנים אצל מישהו אחר.
- ש. האם המוצרים האלה בשנים 2013 – 2017 יוצרו במפעל?
- ת. הגיע בצק אל התובע והוא אפה" (עמוד 9 שורות 21-28).
- עוד אישר, כי בחג החנוכה המפעל מייצר גם בצק לסופגניות (עמוד 11 שורות 4-5), והוסיף כי במפעל מייצרים עוגות ועושים פעולות הנלוות לאפייה כמו עיטורים, שוקולד ומילויים:
- ש. אז למה באתר אתה רשום כמאפייה ולמה זה השם שלך?
- ת. הגדרה של מאפייה, זה אותו הגדרה של שם ולא מעבר. הייצור שלנו, עוגות, פופקורן. זה עוגות למעשה. זה גם שתייה, ברד ופטל.
- ש. בית הדין חוזר על השאלה.
- ת. השם שלנו זה סתם שם, וזה הכל. כדי לקבל אהדה בציבור. שזה מאפייה ולא קונדיטוריה. למעשה אנחנו אומרים להיות קונדיטוריה.
- ש. כל הדברים שנילוויים לאפייה, כמו עיטורים, שוקולד, המילויים, כל אלה נעשים במפעל.
- ת. חלק כן, וחלק לא.
- ש. אתה אומר שלפחות חלק מהדברים האלה, ההוספה של סוכריות, חלבה... לפחות בחלקו, נעשה במפעל?

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 ת. יש לנו חומר גלם שאנחנו מייפיים אותו. למשל אני כותב על העוגה מזל
2 טוב, אני עושה את זה אצלי.
3 ש. את השוקולד אתם מוסיפים?
4 ת. חלק.
5 ש. את החלבה אתם מוסיפים?
6 ת. לא.
7 ש. ומי סוכר?
8 ת. מאפייה שאופים שמרים, אחרי זה מצפים את זה במי סוכר.
9 ש. אתה מודע לזה שחלק מעבודת התובע הייתה הכנת מי סוכר?
10 ת. יכול להיות. זה סוכר, מים ווניל. לא קונים את זה" (עמוד 12 שורות 4-
11 23).
12
13 30. מר כהן העיד עוד, כי במפעל יש ציוד המשמש לאפיה ומתבצע בו הליך של אפייה:
14 "ש. בבניין הזה מתבצע הליך של אפייה, יש תנורים מכל הסוגים, מקבלים
15 בצק, מרדדים בצק, כל פס הייצור, מהכנת הבצק ועד לגימור, מיוצר
16 בבניין עצמו בתקופה של התובע?
17 ת. אמרתי, כל הדברים הבסיסיים יוצרו. היתר לא" (עמוד 9 שורות 18-
18 20).
19
20 31. מתצהירו של מר כהן עולה כי בנוסף למפעל הייצור, בבעלות הנתבעת 12 חנויות בהן
21 היא מוכרת את המוצרים העיקריים הבאים:
22 -מוצרי מאפה שיוצרו על ידה במפעל כפי שפורט לעיל (לחמניות מתוקות, חלות
23 מתוקות, סוג לחמנייה, בורקס);
24 -מוצרי מאפה שהנתבעת רוכשת מספקים- לחם מחמצת, עוגות יבשות, עוגות
25 בוקר, פסי גבינה ובפורים גם אוזני המן;
26 -שתייה קלה וחמה;
27 -סלטים וכריכים המוכנים במקום, בחנות (ראו תצהיר הנתבעת סעיף 3-7).
28
29 32. מר כהן חזר בעדותו על כך שהנתבעת עובדת עם ספקים שונים שמייצרים עבורה מוצר
30 מוגמר אשר נמכר בחנויות וכי חלק ממוצרי המאפה מגיעים לחנויות "כבצק" ונאפים
31 בחנות:
32 "ש. בסעיף 6 לתצהירך – אתה טוען ואני מצטט – כל אלה התובע היה מכין
33 בעצמו. אתה טוען שהדברים האלה לא יוצרו בתקופה ההיא במפעל.
34 אתה מאשר שרק בשנת 2016 המוצרים המפורטים בסעיף 6 הובאו
35 מיצרן אחר אנטיקוביץ?
36 ת. אנחנו עובדים עם כמה ספקים שמייצרים לנו מוצר מוגמר. לשאלתך,
37 התשובה היא לא. אנחנו עובדים גם אם יצרנים אחרים. את הבורקסים,
38 אנחנו עובדים עם ייצרן אחר.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 ש. הסניפים שלכם, החנויות, הבצק של הבורקסים והרוג'לך, מוכנים
2 במפעל בשנים הרלבנטיות?
3 ת. בחנויות הבצק מגיע חלקם כבצק ונאפה שם, וחלק מגיע אפוי
4 מהמפעל" (עמוד 10 שורות 1-10).
- 5
6 33. התובע אישר בעדותו לפנינו כי בחנויות לא מתבצעות פעולות של ייצור מאפים, אישר
7 את המוצרים שנמכרים בחנויות בהתאם לגרסת מר כהן, וציין גם שעסק בהכנת
8 כריכים בחנויות:
- 9 ש. אתה יודע כמה חנויות יש לנתבעת?
10 ת. בזמני היו 9.
11 ש. ואתה מאשר את המוצרים שנמכרים בסניפים שכתב צבי בתצהירו?
12 ת. כן. לאיזה סעיף אתה מפנה אותי?
13 ש. מפנה לסעיף 3 לתצהיר מר צבי?
14 ת. שתייה חמה לא הייתה בסניפים בתקופה שלי. חוץ מזה, אני מאשר.
15 סנדוויצ'ים לא היו מוכנים במקום. אני הייתי מכין אותם בשעה 05:00
16 בבוקר.
17 ש. תאשר לי שבסניפים לא מתבצעת פעולת ייצור של מאפים?
18 ת. נכון" (עמוד 7 שורה 28 - עמוד 8 שורה 5).
- 19
20 34. סיכומו של דבר, לצד אפייה וייצור סוגי מאפה מסוימים במפעל, הפעילה הנתבעת
21 חנויות לממכר מוצרי מזון שונים ומוצרי מאפה שלא יוצרו על ידה.
- 22
23 35. בהתאם לפסיקה, לשם בירור הפעילות העיקרית במקרה של מעסיק העוסק בפעילות
24 מעורבת, יש לבחון את הרכב כוח האדם, כדלקמן:
- 25 "מקום בו נמצא כי פעילות המעסיק מעורבת, יש לבחון, כפי שנפסק לא אחת,
26 מה היא פעילותו העיקרית (ראו למשל: ע"ע (ארצי) 18/99 אפרימי – עבד לעיל
27 (9.7.2000)). הסיווג האחיד אף מפנה ל"פעילות שממנה נובע הערך המוסף
28 (value added) הגבוה ביותר שלו" (ע' 18). בחינת הפעילות העיקרית תתבצע
29 בין השאר "בשים לב להרכב כוח האדם" אצל אותו מעסיק (ראו: עניין אר.
30 אס. אל.)."
- 31 בר"ע (ארצי) 34134-03-20 Habtemariam Tsagay – לחמים – מאפייה
32 ואספרסו בר בע"מ (2020).
- 33
34 36. בענייננו, התובע טען שהיו במפעל 30-40 עובדי ייצור, אולם הטענה לא נתמכה בראיות
35 ולא הוכחה. מר כהן העיד ביחס להרכב כוח האדם בנתבעת כך:
- 36 ש. בתקופה שהתובע עבד, הוא טוען שהיו בין 30-40 עובדי ייצור במפעל,
37 זה נכון?
38 ת. לא.
39 ש. כמה עובדים היו?

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1   **ת. לא ספרתי. בדר"כ אנחנו מחזיקים 15 עובדים במקסימום, והיום 7 או**
2   **.8**
- 3   **ש. לשאלת בית הדין, כמה עובדים יש לכם בסה"כ?**
4   **ת. בסביבות 60, כולל עובדי חנויות, משרד, עובדי ניקיון ונהגים" (עמוד 11**
5   **שורות 22-27).**
- 6
- 7   משלא נסתרה גרסתו של מר כהן, מתקבלת הטענה לפיה מתוך 60 עובדי הנתבעת, כ-
- 8   15 עובדים עוסקים בייצור והיתר עובדי חנויות, נהגים, משרד, ניקיון וכו'.
- 9
- 10   **37. לא הוברר ולא הוכח מה היה היקף העבודה של הנתבעת בייצור מאפים במפעל למול**
11   **מכירת מאפים ומוצרים שנקנו על ידי ספקים בחנויות, בתקופת העבודה של התובע.**
- 12
- 13   **38. התובע לא הביא כל ראיה שיש בה כדי להוכיח את טענתו לפיה מרבית מוצרי המאפה**
14   **יוצרו במפעל על ידי הנתבעת, פרט להפניה לאתר האינטרנט של הנתבעת, לגביו העיד**
15   **מר כהן כי מדובר באתר ישן שלא עודכן זמן רב. בסיכומיו הפנה גם לאתר הפייסבוק**
16   **של הנתבעת, אולם לא ניתן להכריע בסוגית עיקר פעילות הנתבעת רק על סמך**
17   **פרסומים באינטרנט וללא ראיות נוספות. כך, למשל, יכול היה התובע להביא לעדות**
18   **עובדים אשר עבדו עמו במפעל הנתבעת בייצור מאפים, אך הוא בחר שלא לעשות כן.**
19   **התובע צירף לסיכומיו מסמך, לפיו לנתבעת יש רישיון לייצור מוצרי מאפה (נספח א**
20   **לסיכומי התובע). מדובר בטבלה הכוללת שמות בתי עסק, לרבות הנתבעת. לא הוברר**
21   **מקור המסמך, אשר לא הוגש בשלב הבאת הראיות. בכל מקרה, רישיון לייצור מוצרי**
22   **מאפה אינו מעיד, בהכרח, על עיקר העיסוק באפייה, שכן אין חולק שהנתבעת עוסקת,**
23   **בין היתר, בייצור מוצרי מאפה.**
- 24   **ראו בהקשר זה, לשם השוואה: בר"ע (ארצי) 59908-05-20 BERHANE**
25   **GEBRISILASI - מר פסטה זכיינות בע"מ ואח' (1.7.20).**
- 26
- 27   **39. לאחר שהסתיים שלב ההוכחות ביקש התובע ביום 29.7.20 דוח המפרט את כמות**
28   **הקמח אשר נמכר לנתבעת בשנת 2017. הנתבעת התנגדה והבקשה נדחתה ביום 21.8.20**
29   **מאחר שהוגשה באיחור ניכר, ולאחר שהנתבעת הבהירה כי המסמך המבוקש אינו מצוי**
30   **בידה. בסיכומיו, טען התובע כי יש לזקוף את אי הבאת המסמך לרעת הנתבעת וכי**
31   **מהדוח המבוקש היה ניתן לחזק או לסתור את עדותו של מר כהן לפיה במפעל הנתבעת**
32   **"אולי משתמשים בחצי טון ביום" (עדות מר כהן עמוד 8 שורות 25-33). לסיכומיו גם**

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 צירף קישור לכתבה מאתר mako ממנה עולה כי הנתבעת עושה שימוש ביותר מ-20
2 טון קמח ביום רגיל (ראו: הערת שוליים מספר 3 לסיכומי התובע).
- 3 לאחר שהעניין נדון והוכרע, כאמור, אין לקבל את הטענה לפיה יש לשקול את אי הצגת
4 המסמך לרעת הנתבעת. התובע אף לא הביא כל ראיה אחרת שיש בה כדי להוכיח את
5 טענתו בדבר היקף ייצור דברי המאפה ואין בקישור לכתבה מאתר אינטרנט, ללא כל
6 תמיכה ראייתית נוספת, כדי להוכיח דבר וחצי דבר אודות כמויות הקמח בהן
7 השתמשה הנתבעת.
- 8
9 40. זו אף זו, לא הובאו ראיות המעידות על היקף המכירות של הנתבעת ממוצרים שייצרה
10 במפעל, לעומת יתר המוצרים המוצעים למכירה בחנויותיה. מר כהן העיד בנושא זה,
11 כי המוצר הנמכר ביותר בחנויות הוא שתייה:
- 12 " ש. האם המוצרים הפשוטים הם בורקסים ורוגלך והם הנמכרים ביותר?
13 ת. הכי נמכר זה שתייה.
14 ש. מהמאפים מה הכי נמכר?
15 ת. יש את הדברים הבסיסים, לחמניות, בורקס, רוגלך ושתייה" (עמוד 10
16 שורות 11-14).
- 17
18 41. אף לא הוכח שעיקר העשייה של הנתבעת היא בייצור מוצריה לצורך שיווקם
19 למרכולים. בהקשר זה העיד מר כהן כי הנתבעת לא משווקת את המוצרים שמיוצרים
20 על ידה למרכולים אולם קיימים סוכנים הרוכשים סחורה ומפיצים לחנויות, והדבר
21 מהווה רק 5% מהמחזור של הנתבעת בסופי שבוע (עמוד 11 שורות 9-15). עדות זו לא
22 נסתרה.
- 23
24 42. בעניין ע"ע (ארצי) 25818-05-17 נריה קבלן - טאבון בן יהודה בע"מ, (8.7.18), בחן בית
25 הדין הארצי לעבודה את תחולת ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה של ענף האפייה בבית
26 עסק שעסק במספר פעולות: אפייה של חלק ממוצריו, חלק אחר מבצק מוקפא, מכירת
27 גלידה והפעלת דוכן לוטו. בפסק הדין נקבע, כי לא די בכך שנעשית במקום גם פעולת
28 אפייה כדי להפוך את העסק למאפייה. הדברים נכונים גם בענייננו, שעה שהנתבעת
29 מכרה מוצרי מאפה שייצרה לצד מוצרי מאפה שרכשה מספקים, ומזון מסוגים שונים
30 כגון סלטים, כריכים ושתייה.
- 31
32 43. לאור כל האמור, לא הרים התובע את הנטל להוכיח כי עיקר עיסוקה של הנתבעת הוא
33 באפייה. לפיכך, לא הוכחה תחולת צו ההרחבה בענף האפייה על יחסי הצדדים.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

הזכויות הנתבעות

פיצוי פיטורים, דמי חגים ודמי הבראה

1
2
3 44. התובע טען שהתפטר בדין מפוטר, לאחר שלא שולמו זכויותיו בהתאם לצו ההרחבה
4 בענף האפייה וזאת על אף ששלח התראה בנוגע לכך לנתבעת. משקבענו שלא חל צו
5 ההרחבה על הצדדים, אין לראות בתובע כמי שהתפטר בדין מפוטר והתביעה לפיצויי
6 פיטורים נדחית.

7
8 45. כך גם נדחות התביעות להשלמת דמי חגים ודמי הבראה, אשר מבוססות על הוראות
9 צו ההרחבה בענף האפייה, שכאמור אינו חל על העסקת התובע.

תמורה בגין עבודה בשעות נוספות

10
11
12 46. התובע טען כי הנתבעת לא שילמה לו תמורה בגין עבודה בשעות נוספות, או ששילמה
13 בחסר, בניגוד לצו ההרחבה בענף האפייה ולחוק שעות עבודה ומנוחה.
14 הנתבעת טענה כי התובע קיבל תשלום מלא בגין עבודה בשעות נוספות.

15
16 47. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים שוכנענו שהצדק עם הנתבעת. משלא חל על העסקת
17 התובע צו ההרחבה בענף האפייה, אין הוא זכאי לזכויות המוקנות בצו, לרבות תשלום
18 50% תוספת בגין עבודת לילה והגדרת יום העבודה בן 8 שעות עבודה, כקבוע בצו.

19
20 48. זאת ועוד, לא הוכחה טענתו של התובע לפיה בהיעדר הפסקה בת 8 שעות בין יום עבודה
21 אחד למשנהו, הוא זכאי לתשלום שעות נוספות מכוח סעיף 21 לחוק שעות עבודה
22 ומנוחה. ונפרט:

23 סעיף 21 לחוק שעות עבודה ומנוחה, קובע כי: **"בין יום עבודה למשנהו תחול הפסקה**
24 **של שמונה שעות לפחות"**. לצד סעיף זה לא נפסק פיצוי כספי.

25 בע"ע (ארצי) 68015-03-17 **חברת קבוצת השומרים שמירה וביטחון בע"מ - דמיטרי**
26 **קלינין** (17.4.18) נקבע, בין היתר, כי העובדה שבין יום עבודה אחד למשנהו לא הייתה
27 הפסקה של 8 שעות אינה מביאה בהכרח למסקנה שהשעות של המשמרת העוקבת הן
28 בבחינת שעות נוספות, כדלקמן:

29 **"ב. הזכאות לגמול עבור עבודה בשעות נוספות ניתנת מקום שעובד עבד ביום**
30 **העבודה במספר שעות שעולות על התחום שנקבע לכך בחוק או מכוחו. לפיכך,**
31 **השאלה שיש לשאול היא האם שעות מסויימות הן בגדרו של יום העבודה**
32 **הקודם או בגדרו של יום עבודה שונה. העובדה שבין יום עבודה למשנהו יש**

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 הפסקה שהיא פחות מ- 8 שעות, תוך הפרה של סעיף 21 לחוק, אינה מביאה
2 בהכרח למסקנה שהשעות של המשמרת העוקבת הן בבחינת שעות עבודה
3 באותו "יום עבודה" של המשמרת הקודמת ולכן מזכות בגמול עבודה בשעות
4 נוספות.
- 5 ג. המחוקק לא קבע בצד הפרת הוראת סעיף 21 לחוק סעד כספי מפורש ובכך,
6 לא ניתן להקנות סמכות לצקת סעד כספי בדמות של תשלום גמול שעות נוספות
7 עבור שעות עבודה שלא מכח הוראת סעיף 16 לחוק. המחוקק קבע דרכי אכיפה
8 להפרת הוראות החוק במישור הפלילי ובמישור המינהלי. נשאר בצריך עיון
9 אם ניתן לחייב בסעד אחר בגין הפרת סעיף 21 לחוק. השאלה לא מתעוררת
10 בהליך זה מאחר וסעד אחר לא נתבע".
- 11
- 12 49. בסיכומיו העלה התובע לראשונה טענה, לפיה בהתאם לסעיף 15 להסכם העבודה יום
13 עבודתו הוא בן 8 שעות, מאחר שההפסקה נכללה בחישוב שכרו היומי (סעיף 89
14 לסיכומי התובע). הטענה הועלתה לראשונה רק בשלב הסיכומים ומבלי שניתנה
15 לנתבעת הזדמנות להזים אותה בשלב שמיעת הראיות, ולכן דינה להידחות.
- 16
- 17 50. זו אף זו, התובע לא ערך תחשיב מדויק בנוגע לתביעתו לתמורה בגין עבודה בשעות
18 הנוספות ולא היה עקבי באופן החישוב והסכומים שביקש בגין רכיב זה. כך, בסעיפים
19 90-91 לסיכומים, התובע טען כי מעיון בתלושי השכר ודוחות הנוכחות עולה כי
20 הנתבעת חישה את גמול העבודה בשעות נוספות בחסר רב וגמול העבודה אינו משקף
21 את שעות העבודה בפועל, צירף תחשיב מדגמי לחודשים מאי- יוני 2013 ויוני 2014
22 כנספח ה' לסיכומים, והפחית את הסכום הנתבע לסך של 18,000 ₪. זאת בעוד שבכתב
23 התביעה ערך חישוב מדגמי לחודשים אחרים, ינואר מרץ ומאי 2017 (נספח ה לכתב
24 התביעה) ותבע סכום של 88,007 ₪.
- 25
- 26 51. התובע ערך תחשיבים לא עקביים ומדגמיים בנוגע ל- 3 חודשים בלבד, מהם "גזר" את
27 הסכומים הנתבעים, ולא הבהיר ופירט האם מדובר בתחשיבים שלוקחים בחשבון
28 פערים בשעות העבודה בין תלושי השכר לדוחות הנוכחות. למיטב הבנתנו, תחשיבי
29 התובע מבוססים על טענותיו בהתאם לצו ההרחבה. כך למשל ביום עבודה של 9 שעות,
30 התובע חישב שעה נוספת בתעריף 125%.
- 31
- 32 52. בנסיבות אלו, התביעה לגמול עבודה בשעות נוספות נדחית.
- 33

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

פיצוי בגין ליקויים בתלושי שכר

- 1
- 2 .53. התובע טען באופן כללי לליקויים בתלושי השכר והצביע על חוסר התאמה בין השעות
- 3 הנוספות הרשומות בתלושי השכר לבין רישומי דוחות הנוכחות. הנתבעת הכחישה,
- 4 וטענה כי תלושי השכר שנמסרו לתובע תקינים.
- 5
- 6 .54. בבדיקה מדגמית עולה, כי אכן הנתונים בתלושי השכר אינם תואמים לדוחות
- 7 הנוכחות. כך למשל בחודש אוקטובר 2016 עולה מדוח הנוכחות כי התובע עבד 184
- 8 שעות רגילות, 14: 21 שעות נוספות בתעריף 125% ו- 33: 2 שעות בתעריף 150%. עם
- 9 זאת בתלוש השכר לחודש זה נרשם שעבד 172 שעות רגילות, 36.14 שעות נוספות
- 10 בתעריף 125% וכלל לא צוינו שעות העבודה בתעריף 150%. בחודש אוגוסט 2015 עולה
- 11 מדוח הנוכחות כי התובע עבד סה"כ 254.25 שעות. מתוכן 217.44 שעות רגילות, 44: 27
- 12 שעות בתעריף 125% ו- 57: 8 שעות בתעריף 150%. לעומת זאת, מתלוש השכר עולה כי
- 13 בפועל שולם לתובע שכר בגין 254 שעות עבודה והתובע עבד 186 שעות רגילות, 50 שעות
- 14 בתעריף 125% ו- 18 שעות בתעריף 150%.
- 15
- 16 .55. לפיכך, הצדק עם התובע באשר לליקויים בתלושי השכר, המזכה אותו בפיצוי.
- 17 הנתבעת תשלם לתובע סך של 8,000 ₪, כנתבע על ידו.
- 18
- 19 .56. להשלמת התמונה יוער, כי התובע לא פירט את חוסר ההלימה בין תלושי השכר
- 20 לדוחות הנוכחות, ולא עתר לתמורה חסרה בגין עבודה בשעות נוספות בהתבסס על
- 21 ההשוואה בין דוחות הנוכחות לתלושי שכר. אף לא נערך תחשיב מסודר בנוגע לשעות
- 22 נוספות בכל תקופת ההעסקה, אלא תחשיב מדגמי, המבוסס על צו ההרחבה בענף
- 23 האפייה בלבד.

אי מתן הודעה לעובד

- 24
- 25
- 26 .57. התובע טען תחילה כי לא נמסרה לו הודעה לעובד בדבר תנאי העסקתו. בתצהירו טען,
- 27 כי נמסרה לו הודעה לעובד רק בחודש ינואר 2015, ארבע שנים לאחר תחילת העסקתו
- 28 (השוו: סעיף 50 לכתב התביעה למול סעיפים 53-55 לתצהיר התובע). הנתבעת טענה
- 29 כי מסרה לתובע הודעה לעובד כדין אולם הוא סירב לחתום עליה.

30

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

- 1 לתמיכה בטענותיה, הציגה הנתבעת טופס הודעה לעובד משנת 2015 וטפסי שינוי תנאי
2 העסקה מחודש מאי 2015 ומחודש ינואר 2016 (נספח ב לתצהיר מר כהן). חתימתו של
3 התובע לא מופיעה על גבי ההודעה. התובע העיד בהקשר זה בזו הלשון:
- 4 **ש. אתה תבעת פיצויים בגין אי מתן הודעה לעובד, וטענת בכתב התביעה**
5 **שמעולם לא קיבלת הודעה לעובד. ואחרי שראית בכתב ההגנה שנמסר,**
6 **אז שינית קצת את גרסתך. שכחת בכתב התביעה שקיבלת הודעה**
7 **לעובד?**
- 8 **ת. לא. לא שכחתי.**
- 9 **ש. אם זכרת את זה, למה תבעת פיצוי בגין אי הודעה?**
- 10 **ת. ההודעה הזו הגיעה בשנת 2015. אני עובד שם משנת 2011. חוץ מזה**
11 **בהודעה הזו לא הצלחנו להגיע לסיכומים. בהודעה הזו היה מפורט**
12 **תנאי עבודה שלא הסכמנו עליהם, ולכן לא היה לנו על מה לחתום.**
- 13 **ש. אבל בכל זאת עבדת, על בסיס ההודעה הזו? מה זאת אומרת לא**
14 **הסכמנו?**
- 15 **ת. זה הגיע אחרי 4 שנים. אני לא חתמתי עליו.**
- 16 **ש. האם התנאים בהודעה שיקפו את מה שאתה קיבלת?**
- 17 **ת. לא.**
- 18 **ש. למה לא?**
- 19 **ת. היו שם דברים שאני רציתי אחרת" (עמוד 5 שורה 23- עמוד 6 שורה 3).**
- 20
- 21 59. הנתבעת לא הציגה הודעות לעובד בדבר תנאי העסקה קודם לשנת 2015, אף שמועד
22 תחילת העסקתו של התובע היה בשנת 2011.
- 23
- 24 60. חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה),
25 תשס"ב-2002 (להלן: "חוק הודעה לעובד"), קובע חובה על מעסיק למסור לעובד
26 הודעה בכתב על תנאי העבודה תוך 30 יום מיום שעובד החל לעבוד אצלו, או תוך 30
27 יום מיום שהשתנו תנאי העבודה.
- 28 בהתאם לסעיף 5(א) לחוק הודעה לעובד רשאי בית הדין לפסוק פיצויים בגין הפרת
29 הוראות החוק אף אם לא נגרם נזק של ממון. תחולתו של סעיף 5 (א) הינה מיום תיקון
30 החוק במסגרת תיקון מס' 4 תשע"א-2011, שפורסם ביום 11.8.11.
- 31 בהתאם לסעיף 5(ב) לחוק הודעה לעובד, אי מסירת הודעה לעובד, כשלעצמה, מקימה
32 לעובד זכות לסעד כספי, ובית הדין רשאי לפסוק פיצויים ללא הוכחת נזק. תחולתו של
33 סעיף 5(ב) הינה, ארבעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה, כלומר מיום: 11.12.11.
- 34
- 35 61. משהתובע החל לעבוד אצל הנתבעת קודם למועדי תחולת סעיפים 5(א) ו-5(ב), ביום
36 15.5.11, לא קמה לו זכות לפיצוי כספי ללא הוכחת נזק בהתאם לסעיף 5(ב), כנתבע על
37 ידו.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37

62. בנסיבות אלו, נדחית התביעה ברכיב זה.

פיצוי חלף הפרשות לפנסיה

63. אין חולק, כי הופרשו עבור התובע הפרשות לפנסיה לאחר שהשלים חצי שנת עבודה. התובע טען, טענה כללית, כי בהתאם לצו ההרחבה בענף התעשייה היה על הנתבעת להפריש הפרשות לפנסיה החל ממועד תחילת העסקתו ולא בחלוף חצי שנה ומשכך הוא זכאי לתשלום נוסף בסך 4,000 ₪.

64. הנתבעת טענה כי לא חל על העסקת התובע צו ההרחבה בענף התעשייה והתובע לא זכאי להפרשות פנסיוניות בהתאם לצו זה. הנתבעת הפרישה עבור התובע הפרשות לפנסיה בהתאם להסדר הפנסיוני הכללי במשק. לקרן הפנסיה הופרש סך 17,668 ₪ ובגין רכיב הפיצויים סך 19,792 ₪. הכספים שוחררו לטובתו של התובע.

65. התובע לא ביסס את טענתו בדבר תחולת צו ההרחבה של התעשייה. ממילא, משקבענו כי לא הוכח שהנתבעת נמנית על סוגי המעסיקים שיש לסווגם בענף האפייה ולא חל בעניינה צו ההרחבה בענף האפייה, לא יחול בעניינה גם צו ההרחבה בענף התעשייה. זאת, כפי שנפסק אך לאחרונה בבר"ע (ארצי) 34134-03-20 **Habtemariam Tsagay** – לחמים - מאפייה ואספרסו בר בע"מ (21.5.20). מפאת חשיבותם של הדברים הם יובאו במלואם:

"... ההסכם הקיבוצי בענף האפייה משנת 1970, אשר מקצת מהוראותיו הורחבו בצו ההרחבה באפייה, הוא אחד מסדרה ארוכה של הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה שנחתמו בשנות השבעים של המאה הקודמת בענפים ("תת ענף" כלשון הסיווג האחיד) המהווים חלק מענף התעשייה (ראו בין היתר: צו ההרחבה בענף הבורסקאות (1973); צו ההרחבה בענף הפלסטיקה (1974); צו ההרחבה בענפי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה (1976); צו ההרחבה בענף הטקסטיל (1977)). צווי הרחבה אלה אינם כוללים הוראות בתחום הפנסיוני, מהטעם הפשוט לפיו ההסדרים הפנסיוניים בענפי התעשייה הם הסדרים כלל ענפיים המוחלים על כל העובדים המועסקים בענפי התעשייה. בתקופה הרלוונטית להוצאת צו ההרחבה באפייה, חל על מעסיקים בענפי התעשייה - שלא נמנו עם החברים בארגון מעסיקים בענף התעשייה ולא היו צד להסכם קיבוצי מיוחד - צו ההרחבה בדבר הנהגת פנסיית זקנה משלימה (יסוד) בתעשייה שנכנס לתוקף בשנת 1966 (להלן - צו 1966). הנזכר בפסק הדין, הרחיב הוראות הסכם קיבוצי פנסיוני בענף התעשייה משנת 1964 אשר עמד בתוקף עד להחלפתו בהסכם הקיבוצי הכללי בדבר הנהגת פנסייה מקיפה בתעשייה בשנת 1979.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

1 מכל מקום, אפילו אם שתיקתו של צו ההרחבה באפייה בסוגיה הפנסיונית
2 היתה נובעת מהסדר שלילי ולא נובעת מקיומו של צו 1966 אשר היווה הסדר
3 ממצה לחבות הפנסיונית אותה עת, נפל בית הדין האזורי לכלל טעות עת בחן
4 ב"הסתכלות כוללת" שני צווי הרחבה והחיל את ההסדר המיטיב מנקודת
5 ראותו. בהתאם לסעיף 23 לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957 (להלן –
6 חוק הסכמים קיבוציים), אם "היו חלים על עובד יותר מהסכם קיבוצי אחד,
7 הולכים אחר ההוראה שהיא לטובת העובד". כפי שנפסק לא אחת, "ליישום
8 סעיף 23 לחוק הסכמים קיבוציים אין ניגשים בדרך 'עסקת חבילה' ומעריכים
9 שלמות מול שלמות" (דב"ע (ארצי) שס/22-4 ההסתדרות הכללית – אי.אי. אל
10 ישראל בע"מ, פד"ע יב 239, 246 (1981) ההדגשה הוספה – ר.פ.), אלא
11 "באמצעות השוואה בין נושא לנושא" (עס"ק (ארצי) 28/99 הסתדרות
12 העובדים הכללית החדשה - בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, פד"ע מ
13 385, 409 מול האות ד'(2003); סטיב אדלר "הסכמים קיבוציים: מסגרת,
14 תחולה ותיאום" ספר בר ניב 17, 47 (תשמ"ז – 1987)). לפיכך, אם על עובד
15 חלים שני הסכמים קיבוציים, או – כפי שנטען בענייננו – שני צווי הרחבה,
16 הכוללים הוראות שונות, לרבות שתיקה בנושא מסוים באחד מצווי ההרחבה,
17 ילכו אחר ההוראה שהיא לטובת העובד, אלא אם כן ההוראה המאוחרת ביטלה
18 או שינתה את ההוראה המוקדמת (השוו: ע"ע (ארצי) 47268-07-13
19 איליאסייב – כפיר בטחון ומיגון אלקטרוני בע"מ. פסקה 41 (19.2.2017); עניין
20 איליאסייב). בהקשר זה נבהיר, כי הוראות סעיף 23 לחוק הסכמים קיבוציים,
21 חלות גם על הסכמים קיבוציים שהורחבו על ידי צווי ההרחבה (ראו: סעיף 30
22 לחוק הסכמים קיבוציים; ע"ע (ארצי) 459/07 יפה – ארי יוסי אבטחה
23 ושירותים בע"מ. פסקה 22 (8.12.2009); עניין איליאסייב. פסקה 41).

17. בענפי התעשייה והמלאכה קיימים שני ארגוני מעסיקים החתומים על
26 הסכמים קיבוציים אשר הורחבו בצווי הרחבה. האחד, התאחדות המלאכה
27 והתעשייה, החתומה על הסכם קיבוצי שהורחב בשנת 2004 בצו ההרחבה בענף
28 תעשיית המתכת, החשמל והאלקטרוניקה החל על מעסיקים המעסיקים עד
29 20 עובדים בענפים שצוינו לעיל ובענפים נוספים כמפורט בסעיף ההגדרות
30 שבצו (להלן – צו ההרחבה במלאכה), אשר ענף האפייה אינו אחד מהם. צו
31 ההרחבה במלאכה מחייב לבטח את העובדים בהסדר ביטוח פנסיוני מקיף החל
32 מתחילת עבודתם לרבות בתקופת ניסיון (ראו: פרק ג' לצו). צו ההרחבה הנוסף,
33 הרלוונטי בענייננו, הוא צו ההרחבה בתעשייה שפורסם בחודש מאי 2006 והוא
34 חל, כעולה מהמבוא לצו, "על כל העובדים והמעבידים בענפי התעשייה
35 בישראל" למעט מעסיקים עליהם חלים הסכמים קיבוציים המסדירים את
36 נושא הפנסיה ומעסיקים עליהם חל צו ההרחבה במלאכה "והם מקיימים" את
37 החובה הפנסיונית מכוח ההסכמים הקיבוציים או צו ההרחבה במלאכה. צו
38 ההרחבה בתעשייה הוא, לפיכך, הצו השיורי בתחום הפנסיוני לעובדים בענפי
39 המלאכה והתעשייה השונים והוא חל, לפיכך, על מעסיקים בענף האפייה
40 שאינם צד להסכמים קיבוציים ולצו ההרחבה במלאכה.

42 אף בצו ההרחבה בתעשייה "התשלום לקרן הפנסיה, ולקופת הביטוח יחולו
43 החל מהחודש הראשון לעבודתו של כל עובד" (נדייק ונציין, כי מוקנית למעסיק
44 זכות לעכב את העברת התשלום למרכיב הפיצויים בשנת העבודה הראשונה,
45 אשר ספק רב אם היא ישימה נוכח ההסדרה הפנסיונית המורכבת. בכל מקרה,

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

סע"ש 11702-03-18

1 הזכות דלעיל כפופה לחובת העברת תשלומים רטרואקטיבית בתום שנת המס
 2 הראשונה לעבודת העובד ולהוראות צו ההרחבה הפנסיוני המחייב בהעברת
 3 תשלומים למרכיב הפיצויים לכל המאוחר בחלוף ששה עבודה). שיעורי
 4 ההפקדות אמנם קבועים בצווי ההרחבה במלאכה ובתעשייה, אך החל מיום
 5 1.7.2016, בסמוך לתחילת עבודת המבקש במשיבה, הם עודכנו ב"צו ההרחבה
 6 בדבר הגדלת הפרשות לביטוח פנסיוני במשק" החל על כלל המעסיקים
 7 והעובדים. להשלמת הסקירה נדגיש, כי צווי ההרחבה במלאכה ובתעשייה
 8 חלים, ככלל, על כל העובדים בין אם הם עובדי כפיים ובין אם לאו, למעט
 9 עובדים בעלי הסדרים עדיפים, בעלי שליטה, חלק מהעובדים המועסקים
 10 לאחר גיל פרישה ועובדים שטרם מלאו להם 18 שנים.

11
 12 18. הנה כי כן, ככלל העובדים בענפי התעשייה והמלאכה זכאים, בין
 13 מכוחם של צווי ההרחבה במלאכה ובתעשייה ובין מכוחם של הסדרים עדיפים,
 14 לביטוח פנסיוני מקיף החל מתחילת עבודתם בשורות מעסיקיהם. מכאן,
 15 שאילו צדק המערער בטענה לפיה יש לסווג את המשיבה בענף האפייה, הנמנה
 16 עם ענפי התעשייה, היה מקום לקבל את תביעתו בעילה הפנסיונית ולחייב את
 17 מעסיקו לשלם לו פיצוי חלף חלקו של המעסיק בהפקדות לקרן פנסיה (השוו
 18 לעניין אופן יישום הזכות הפנסיונית של עובדים זרים בתקופה הרלוונטית:
 19 בר"ע (ארצי) 72846-10-18 – ABAKAR ג'וב פלייס בע"מ. פסקה 16
 20 (16.9.2019))."

21
 22 66. לאור האמור, נדחית התביעה לפיצוי חלף הפרשות לפנסיה.

סיכום

23
 24
 25 67. סיכומו של דבר, הנתבעת תשלם לתובע פיצוי בגין ליקויים בתלושי השכר בסך 8,000
 26 ₪.

27
 28 68. יתר רכיבי התביעה נדחים.

29
 30 69. לאור תוצאת הדברים יישא התובע בשכ"ט עו"ד הנתבעת בסך 7,500 ₪.

31
 32 ניתן היום, ט"ו חשוון תשפ"א, (02 נובמבר 2020), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.
 33

34 חופית גרשון-יזרעאלי,
 שופטת- אב"ד

גב' שוש גולנד,
 נציגת מעסיקים